Verslag (schaduw)monitoringcomité /CvT Kansen voor West, 8 april 2022

1. Opening

Dhr. Van Raak (namens BA) opent de vergadering om 15.00 uur, de voorzitter (mw. Baljeu - Gedeputeerde van de Provincie Zuid-Holland) is iets vertraagd vanwege de vorige afspraak. Dit jaar levert de Provincie Zuid-Holland de voorzitter en is de Stad Den Haag vicevoorzitter. Naast de gebruikelijke punten, wordt het schaduwcomité vandaag gevraagd om het beoordelingskader KvW3 vast te stellen. Het betreft een schaduwcomité totdat het Programma Kansen voor west 3 is goedgekeurd. De reden voor deze bijeenkomst betreft de start van het programma. Daarvoor is het nodig dat een beoordelingskader van kracht is en dat zal formeel worden gemaakt zodra het programma is goedgekeurd. We zijn blij te constateren dat iedereen heeft aangegeven door te gaan in het nieuwe comité. Vanaf nu is het monitoringcomité van zowel het KvW2- programma als het nieuwe programma KvW3 (15 feb 2025 loopt het oude programma af).

Er zijn afmeldingen van dhr. Dirkse, mw. Boersma, dhr. dhr. Van Wissen, mw. Van Weeren. Lisette van Weeren heeft een andere baan, vervanger van UASNL /hoge scholen volgende keer voorstellen (NB. opvolger mw. Van Weeren is dhr. Kloosterman).

Er volgt een voorstelronde. Dhr. Verkaart geeft aan dat voor de zomer het EZK-lid definitief vervangen zal worden door Astrid Bronswijk.

Er zijn geen extra punten, waarmee de agenda wordt vastgesteld.

2. Mededelingen

De voorzitter geeft aan dat op punt 2b geen opmerkingen zijn binnengekomen en ook het Comité heeft geen vragen.

a. Controleverslag 2020-2021 en oordeel accountant

De voorzitter geeft aan dat bij dit onderdeel, jaarlijkse oordeel accountant over het controleverslag 2020-2021, gemeld kan worden dat Kansen voor West een goede beoordeling heeft gehad. De AA is niet aanwezig dus dhr. Van Raak (namens BA) krijgt het woord om de controle en het oordeel van de accountant toe te lichten.
Vastgesteld is dat de beheersverklaring van de managementautoriteit niet in twijfel wordt getrokken en de strekking van de jaarlijkse verklaring is goedkeurend. De Auditdienst van het Ministerie van Financiën constateert dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft en dat de uitgaven waarvoor bij de Commissie om vergoeding is verzocht, wettig en regelmatig, in overeenstemming met het toepasselijke recht van de Unie en het nationale recht zijn. En voor wat betreft het Assurancerapport over de werking van het beheers- en controlesysteem is het oordeel dat het functioneert naar behoren in overeenstemming met de criteria. Op dit moment

is er nog geen aanvaardingsbrief t.a.v. de bovenstaande audit van de EC. Vanwege een vroeg Comité. (NB. Deze is inmiddels ontvangen).
De BA concludeert dat het oordeel gelijk is aan dat van vorig jaar en met een laag foutpercentage.
Informatiebeveiliging en controle op dubbelfinanciering mogelijke aandachtspunten komend jaar.
Naar aanleiding van een aantal vragen geeft de BA aan dat we altijd streven naar een 1 op de KR en dat betalingen aan begunstigden binnen 90 dagen een sterk aandachtpunt zijn en we willen te late betalingen zover mogelijk naar 0. De 90 dagen betreft een netto tijd i.v.m. vragen aan begunstigden. Betalingen zijn vaak op tijd.
Het Arachne-systeem van Brussel is beperkt is en wordt voornamelijk gebruikt om te kijken of projecten geen dubbelfinanciering ontvangen. Na nieuwe afspraken met de EC ontvangen wij een overzicht met projecten en betalingen en hopen hiermee inderdaad meer naar 0 te gaan.

Het Comité heeft verder geen vragen meer. De voorzitter geeft dat het inderdaad goed resultaat is en we streven altijd naar beter.

b. Naleving Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

De voorzitter vraagt of er bij de Beheerautoriteit meldingen binnen zijn gekomen en of er nog opmerkingen zijn op dit punt?
De BA meldt dat voor het nieuwe programma uit de nieuwe verordening wordt gekeken hoe we dit onderdeel het beste in het vat kunnen gieten. Daar wordt met RADAR nog een afspraak over gemaakt.
Melden kan via de website en ook hoe wij als KvW hiermee omgaan. Verder wordt bij de projecten die een aanvraag indienen hier een vraag over gesteld.
Er zijn geen vragen meer vanuit het Comité.

3 Vaststelling

a. Verslag Comité van Toezicht van 21 mei 2021

Er zijn geen opmerkingen op het verslag van het Comité van 21 mei 2021 en het verslag wordt definitief vastgesteld.

b. Reglement van Orde Monitoringcomité KvW III en samenstelling

In verband met het schaduwcomité en het monitoringcomité Kansen voor West III is het Reglement van Orde aangepast. Het Comité wordt nu in de gelegenheid gesteld het Reglement vast te stellen onder voorbehoud van goedkeuring van het Programma door de EC. Met de nieuwe verordening wordt gesproken over het monitoringcomité i.p.v. Comité van Toezicht. Verder wordt het Comité gelegenheid gegeven om te discussiëren of de samenstelling van het Comité voldoende is.

Opmerkingen op het RvO:

- Bevoegdheid van met MC voor het 2014-2020 programma expliciteren met bijvoorbeeld verwijzingen naar de 2014-2020 verordening en naar het reglement van orde van het CvT.

- Artikel 1.2: Het MC adviseert en neemt beslissingen.
- Artikel 2.3: overheid, economische en sociale partners en maatschappelijke partners.
- Artikel 2.3: vertegenwoordiger werknemersorganisaties ontbreekt.
- Artikel 3.2: “(niet van toepassing)” schrappen.
- Artikel 3: Taak van “onderzoek van de randvoorwaarden” ontbreekt (CPR Art. 40.1 h)
- Artikel 3: Taak van “aanbevelingen tot vermindering van de lasten voor begunstigden” ontbreekt (CPR Art. 40.2.3)

De EC geeft aan voor transparantie de lijst van leden en adviserende leden te publiceren op KvW website. En naast agenda en samenvatting besluiten van het MC ook andere stukken via de website ter beschikking stellen.
De BA neemt de opmerkingen mee en kijkt wat er aan het RvO moeten worden aangepast. Het aangepast RvO zal op de volgende vergadering ter vaststelling worden geplaatst (ACTIE). De BA geeft aan de definitieve ledenlijst straks op de nieuwe website te publiceren (ACTIE).

Er is discussie over het plaatsen van documenten op de website: een verslag of een besluitenlijst. Voorstel is om een besluitenlijst op te nemen i.p.v. een expliciet verslag.
Voor de wet WOO is veel openbaar. Een besluitenlijst vereist dan wel dan ook de bijbehorende stukken ook openbaar zijn. Belangrijk is om te richten op de communicatie van Kansen voor West.

De voorzitter neemt de voorstellen en aanbevelingen ter harte. Er moet nog even worden gekeken in welke vorm we publiceren op de website Kansen voor West. De BA geeft aan een besluitenlijst (ACTIE) naast het verslag te kunnen aanleveren. Dan kan het MC de volgende vergadering bekijken of dat de gewenste vorm is. De voorzitter geeft aan akkoord te zijn en dan bepalen we welke stukken er mee kunnen.
De voorzitter vraagt het comité of er nog sectoren/elementen worden gemist? De EC geeft aan de vertegenwoordiger van de werkgeversorganisaties. De BA geeft aan dat de werknemersorganisatie altijd in het comité zaten, maar die zagen het belang niet meer om zitting te nemen. Er zal een nieuwe poging worden gewaagd (ACTIE).

c. Methode en Criteria voor de selectie van concrete acties (projecten)

De methoden en criteria voor het beoordelen van projecten is aangepast aan de hand van de nieuwe verordeningen in afstemming met de stakeholders van Kansen voor West en de andere Managementautoriteiten EFRO binnen de lidstaat NL. Dit beoordelingskader is specifiek gemaakt voor de regionale projecten en de stedelijke projecten. Het Comité wordt nu in de gelegenheid gesteld de beoordelingskaders vast te stellen. Een aanvulling voor financieringsinstrumenten volgt een volgende vergadering.

De BA geeft aan dat het beoordelingskader niet veel is gewijzigd, nieuw is:
1) Een adviescijfer door beleidsmensen meegegeven voor criterium A dat neemt de DC mee in haar beoordeling van het project op alle criteria.
2) Naam criterium Businesscase is aangepast naar Financieel-Economisch toekomstperspectief, omdat niet alle projecten een specifieke Businesscase hebben en hier dus dan niet aan kunnen voldoen.

3) Duurzame ontwikkeling en maatschappelijk impact; vanuit de EC wat criteria toegevoegd DNSH-criterium explicieter opgenomen en meer geduid. Verder bij het stedelijk luik sociale innovatie toegevoegd.

Er wordt opgemerkt dat naast ook DNSH ook gender een steeds belangrijker punt is. Hier niet, is daar een reden voor? Het zit niet in het waarderingsstuk, ook vanwege het type projecten. Dit zit echter wel bij de vragenlijst van de aanvragen. Het wordt een prima oplossing gevonden.
RADAR geeft aan dat het in de beoordelingscriteria voldoende aandacht moet krijgen. De BA geeft aan dat het niet erg is om dat element iets meer terug te laten komen als iets wat je positief kan mee laten weten (aandachtspunt).
VNO-TU Delft vraagt waarom er niet voor alle criteria een puntenadvies wordt gegeven? Hiervoor is een onafhankelijke DC ingesteld en niet alleen de ambtenaren. Het eerste criterium (A) gaat juist over het beleid en de ambtenaren maken dan een preadvies voor de DC. Dit zou conform KvW1 zijn.
Gevraagd wordt om de verduurzamingsslag dichter bij te brengen en dus in de beoordelingscriteria; is er balans tussen punten innovatie en klimaatdoelen?
De BA geeft aan dat het gehele programma is opgehangen aan de RIS3 en de beleidsdoelstellingen overheid tm 2050. Ook de innovatieprojecten worden getoetst aan de transities.

De 5 punten voor innovatie bij criterium E wordt wat weinig gevonden. De BA geeft aan dit van 10 naar 5 is gegaan. De deskundigencommissie was van mening dat dat bij Innovatieprojecten klimaatdoelen moeilijk mee te wegen was en bij projecten waar dat minder duidelijk is weegt 5 punten minder mee.
Het MC heeft balans tussen punten innovatie en klimaatdoelen bekeken bij het regionale Beoordelingskader aangepast: Innovatie: Criterium B van 30-> 25 en Criterium E van 5 -> 10 en bij Klimaat Criterium B van 5 -> 10 en Criterium E van 30->25.
De BA zal dit aanpassen en nog definitief laten vaststellen en eveneens in de beleidsregel vastleggen (ACTIE).
Op de vraag waarom er bij het Stedelijk luik 3 beoordelingscriteria zijn, wordt aangegeven dat we dit al zou doen sinds de vorige programma's. Het gaat om de criteria Innovatie en toekomstig economisch perspectief die voor een andere type projecten zijn weggelaten. Bij de kwaliteit van het project kan de businesscase worden meegenomen en innovatie zou alleen kunnen indien het sociale innovatie betreft. Voor een CLLD wordt ook het stedelijk kader gebruikt met verwijzing bij de criteria naar aansluiting van de CLLD bij de burgers en de wijk door middel van een lokale actiegroep.
De BA geeft aan dat gezien de aard van de projecten we innovatie niet per se hoeven toe te voegen. Sociale innovatie en maatschappelijke impact zit in laatste criterium.

Conclusie:

- De aangegeven verschuiving van de punten bij Innovatie en klimaat
- Bij criterium E wordt bij punt 6 een uitbreiding voor sociale innovatie opgenomen
- Het maatschappelijke element van het stedelijk kader ook bij het regionale kader opnemen.

4 Programma Kansen voor West II - III

De voorbereiding van het nieuwe Structuurfondsenprogramma Kansen voor West III zit in de laatste fase. Het Programma KvW 3 zit in de fase waar de vragen van de EC op de formele indiening in december 2021 zijn ontvangen en deze nu worden beantwoord om een formele herindiening te doen bij de EC. Daarnaast is er een monitor gemaakt van het huidige KvW2 programma wat door de BA zal worden toegelicht. Lysias BV zal een toelichting geven op het uitgevoerde onderzoek naar de JESSICA-fondsen -ED-FRED-SOFIE.

a) Monitor Kansen voor West II

Aan de hand van een presentatie wordt de monitor toegelicht.

- Vrijval valt op dit moment erg mee normaal 10% en nu ongeveer 4%. Laatste budget voornamelijk in openstellingen voor kleine projecten, opplussen voucherregelingen etc. voor 31 december 2023. Overall ziet het er goed uit.
- P1 Innovatie: ziet er goed uit qua realisatie. Iets minder realisatie EFRO betekent meer private cofinanciering. Prestatie-indicatoren zijn reeds behaald (o.m. 1151 ondernemingen ondersteund).
- P2 Koolstofarm: Deze realisatie is iets minder. Wel een hoge realisatie TSK en lagere EFRO-bijdrage, vanwege een paar grote projecten met veel TSK en weinig EFRO. Er zitten wel een paar grote projecten die slechter van de grond komen. O.m. door vertraging met verkrijgen van vergunningen etc.. Hier zijn deadlines voor opgesteld. Ook het warmtenetproject in Zwijndrecht (REACT) heeft aangegeven vrijval te hebben.
  Goed monitoren en herbestemmen zijn hier van toepassing.
- P 3 en 4 (GTI) lopen goed. Minder private financiering. Goede committeringscijfers alleen het uitgavenpatroon blijft achter. De verwachting is dat het gaat lukken. Wel meer geluiden dat ondernemers leveringsproblemen hebben.

REACT EU
Deze aanvulling op het Kansen voor West II-programma is in 2021 van start gegaan en behelst nu zo'n 91 projecten. Nog 10% budget over, vooral bij partner Utrecht, maar daar wordt nu goed naar gekeken. Ondanks dat het programma pas kort loopt zijn er toch ook al uitgaven gedeclareerd. Verder nog budget van voucherregelingen voor de PZH, daarna is het ook 100% gecommitteerd.

Voucherregelingen
Dit nieuwe product loopt goed. Er wordt al gekeken voor extra middelen bij een aantal voucherregelingen. Voor de minder lopende regelingen wordt vaker gemonitord.

Projecten uit prioriteit 2
Bij energie/klimaatprojecten uit prioriteit 2 zijn veel fases nodig om naar realisatie komen (juridisch, vergunningen etc). Van de vijf projecten die in de problemen zijn waren in 2016 gecommitteerd. Bij REACT zijn we inmiddels wat strenger geweest, omdat hier maar twee jaar uitvoeringstijd beschikbaar was, zijn alleen projecten die voldoende ver waren gehonoreerd. De voorzitter geeft aan wel begrip te hebben voor het gunnen van tijd aan deze complexe projecten, omdat ze anders helemaal niet van de grond komen.

Vanuit het MC wordt aangegeven dat inderdaad de lijn van REACT moet worden gevolgd en waar nodig eerder moet worden ingegrepen.

b) Presentatie rapport JESSICA-fondsen.

De voorzitter geeft mw. Van der Kruk en mw. Peel (Lysias) het woord voor een korte uiteenzetting van het uitgevoerde onderzoek naar de JESSICA-fondsen.

Het betreft een overzicht van de fondsen ED-FRED en SOFIE (den haag en Rotterdam)
Conclusies en algemene aanbevelingen:

- Rode draad tussen de fondsen zijn de energieonderdelen.
- Zorg voor duidelijkheid wie verantwoordelijk is op de pijplijn.
- Optie van blenden ook subsidies laten uitvoeren door fondsmanagers. Flexibeler omdat klanten dan in 1 keer geholpen kunnen worden.
- Landelijk financieringsontwikkelingen
- Duidelijkere doelgroepen
- Contract met het fondsmanagement loopt af

Vragen:
Wat is de beoogde revolverendheid van de fondsen (40-50%) en van wie zijn de fondsen?
De fondsen zitten in een CV en alle middelen blijven in dat fonds. De revolverende middelen blijven dus in het fonds en kunnen worden ingezet als cofinanciering. Geen BV met dividend.
Er wordt opgemerkt dat Fonds FRED nu slecht loopt, wat kan je het beste doen?
Het antwoord hierop is Optie 2, het passend maken binnen KvW3 betekent dat je andere dingen gaat doen.
De BA geeft aan dat FRED en SOFIE moeite hebben met de vestigingsprioriteit en dat het marktfalen kleiner is geworden en budget is overgeheveld naar energie. In het nieuwe programma gaan we dus niet meer inzetten op vestiging. De scenario's gaan we nu met stakeholders bespreken en in een volgend comité terugkoppelen. Omdat de FI's in 2023 nog alle tijd nodig hebben om de middelen uit de periode KvW2 weg te zetten, wordt bespreking van deze toekomstscenario's voorzien voor medio 2023.

Er zijn geen vragen meer en de presentatoren worden bedankt.

c) Presentatie Kansen voor West III.

Aan de hand van een presentatie geeft de BA uitleg bij de monitor. Het programma KvW III is op 23 december 2021 formeel ingediend ter consulatie bij EC. Op 14 maart heeft de EC haar opmerkingen kenbaar gemaakt, deze zijn onderhanden. Dit betreffen ongeveer 70 opmerkingen/observaties, waarvan we de vragen nu beantwoorden. Samen met aanvullende informatie van het rijk en dan kunnen we binnenkort opnieuw indienen.
Vanuit EZK wordt aangegeven dat nog niet alle ministeries hebben gereageerd en dat er goede monitoring op zit om deze informatie aan te leveren.
De EC geeft aan dat de observaties voor de nieuwe indiening eerst vooraf met de BA af te stemmen.
Het Comité wordt meegegeven dat op 20 april 2022 de Startdag Kansen voor West III zal worden gehouden in Rotterdam en dat het Comité is uitgenodigd. De sheets van de presentatie zullen worden gedeeld.

5 Rondvraag en sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 16.30 uur en dankt de deelnemers. Er is een schriftelijk ronde van het monitoringcomité voorzien op 20 mei 2022 voor de vaststelling van het jaarverslag incl. de publieksversie van het jaarverslag. Eind 2022 zal een nieuw CvT/monitoringcomité worden gepland, waarbij we tevens een projectbezoek zullen inplannen.

Besluitenlijst

Nr.	Omschrijving	Datum
1	De BA zal voor het nieuwe programma mbt de nieuwe verordening met RADAR een afspraak maken over hoe dit het beste kan worden geadresseerd.	8 april 2022
2	Het verslag van 21 mei 2021 wordt vastgesteld	8 april 2022
3	De BA neemt de opmerkingen op het RvO mee en past deze aan. Het RvO zal ter vaststelling op de volgende vergadering worden geplaatst.	8 april 2022
4	De BA geeft aan de definitieve ledenlijst straks op de nieuwe website te publiceren.	8 april 2022
5	Volgende vergadering zal naast het verslag een besluitenlijst worden aangeleverd, zodat het MC kan bekijken wat de gewenste vorm is voor publicatie op de website.	8 april 2022
6	Nogmaals benaderen werkgeversorganisatie voor lidmaatschap MC	8 april 2022
7	Goedkeuring beoordelingskaders Regionaal en Stedelijk met inbegrip van de volgende aanpassingen: Het MC heeft balans tussen punten innovatie en klimaatdoelen bekeken bij het regionale Beoordelingskader aangepast: Innovatie: Criterium B van 30-> 25 en Criterium E van 5 -> 10 en bij Klimaat: Criterium B van 5 -> 10 en Criterium E van 30->25. Bij criterium E wordt bij punt 6 een uitbreiding voor sociale innovatie opgenomen Het maatschappelijke element van het stedelijk kader ook bij het regionale kader opnemen. De BA zal dit aanpassen en in een schriftelijk ronde MC definitief laten vaststellen en eveneens in de beleidsregel vastleggen.	8 april 2022
8	Bespreking toekomstscenario's FI's medio 2023 na consultatie stakeholders.	8 april 2022
9	De sheets van de presentatie zullen worden gedeeld.	8 april 2022
10	Er zal een nieuw monitoringcomité worden gepland, waarbij we tevens een projectbezoek zullen inplannen.	8 april 2022